

ДИФЕРЕНЦІАЦІЯ ПІДПРИЄМСТВ ЗА ІННОВАЦІЙНОЮ АКТИВНІСТЮ ТА СПРОМОЖНІСТЮ ДО ІННОВАЦІЙ

*І.А. Олексієнко, студентка,
Київський національний лінгвістичний університет
Науковий керівник В.В. Дергачова, д.е.н.,
професор, завідувач кафедри менеджменту
КПІ ім. Ігоря Сікорського,*

Сучасні підприємства сприймають інновації як засіб завоювання більш широкого сегменту ринку, або вихід на новий ринок, але у підсумку – збільшення прибутку. Якщо підприємство, що займає лідируючі позиції, не сприятливе до змін в технології виробництва, в системі управління, процесах маркетингу, збуту продукції, воно може втратити свої переваги, поступитися своїми позиціями на ринку, й взагалі може припинити свою діяльність (таблиця).

В залежності від інноваційної активності та спроможності до інновацій пропонується виокремлювати чотири типи підприємств: інноваційно-активні підприємства з високим рівнем спроможності до впровадження інновацій, інноваційно-активні підприємства з низьким рівнем спроможності до впровадження інновацій, інноваційно-пасивні підприємства з високим рівнем спроможності до впровадження інновацій, інноваційно-пасивні підприємства з низьким рівнем спроможності до впровадження інновацій. Для кожного з типу підприємств визначено напрями управлінських дій стосовно реалізації інноваційної стратегії розвитку. Для підприємств першого типу управлінські дії повинні бути спрямовані на організацію системи контролю та аналізу реалізації інноваційної стратегії розвитку. Підприємствам другого типу доцільно розробляти заходи щодо підвищення інноваційної спроможності, підприємствам третього типу - розробляти заходи щодо підвищення інноваційної активності, підприємствам четвертого типу необхідно зосередитися на виявленні та усуненні впливу факторів, що гальмують інноваційний розвиток підприємства.

Таблиця – Типи підприємств та напрями управлінських дій залежно від рівня інноваційної активності та спроможності до інновацій (побудовано автором)

Тип підприємства	Спроможність до впровадження інновацій	Інноваційна активність	Управлінські дії щодо реалізації інноваційної стратегії розвитку
Інноваційно-активні підприємства з високим рівнем спроможності до впровадження інновацій	Висока	Висока	Розробка та впровадження системи контролю та аналізу результатів реалізації стратегії розвитку
Інноваційно-активні підприємства з низьким рівнем спроможності до впровадження інновацій	Низька	Висока	Розробка та впровадження заходів щодо підвищення інноваційної спроможності
Інноваційно-пасивні підприємства з високим рівнем спроможності до впровадження інновацій	Висока	Низька	Розробка та впровадження заходів щодо підвищення інноваційної активності
Інноваційно-пасивні підприємства з низьким рівнем спроможності до впровадження інновацій	Низька	Низька	Виявлення та усунення впливу факторів, що гальмують інноваційний розвиток

Розробка і провадження інновацій вимагає взаємоузгодженості організаційних, соціально-економічних й виробничо-технологічних змін на підприємстві. Оскільки різні підприємства мають різну здатність та можливість здійснення трансформаційних процесів, необхідна розробка методики оцінювання їх активності та спроможності до впровадження інновацій (інноваційної спроможності).

Ознайомлення з роботами вітчизняних учених [1, 2] показує, що для оцінювання рівня інноваційної активності і спроможності (IAC) доцільно використовувати наступні параметри: інноваційну компетентність персоналу ($I_{КП}$), забезпеченість підприємства ресурсами для розроблення і впровадження інновацій ($З_p$), спроможність підприємства на організаційні зміни ($C_{OЗ}$).

Якщо кожен параметр оцінювати за п'яти бальною шкалою, загальний рівень інноваційної активності і спроможності буде визначатися за формулою:

$$IAC = I_{КП} + З_p + C_{OЗ}.$$

Таким чином, загальний рівень інноваційної активності і спроможності являє собою суму балів трьох показників. Відносний рівень інноваційної активності і спроможності в частках одиниці визначається як відношення фактичного значення IAC до 15 (максимально можлива сума балів).

Відносний рівень інноваційної спроможності у відсотках можна розрахувати поділивши IAC на 15 і помноживши на 100 %.

Список використаних джерел

1. Бутенко Д.С. Оцінка результативності інноваційної діяльності підприємства: дис. канд. ек. наук: 08.00.04 / Бутенко Дар'я Сергіївна; М-во освіти і науки України, Харківський нац. ун-т. – Харків, 2012. – 228 с.
2. Тарасенко І.О. Оцінка інноваційної активності підприємства в системі стратегічного управління/ І.О. Тарасенко, О.М. Королько, К.С. Белявська // Актуальні проблеми економіки. – 2009. – №9 (99). – С. 133-141.